

6. BÖLÜM

RENAL KOLİK VE ACİL SERVİSTE YÖNETİMİ

Necmi BAYKAN¹

GİRİŞ

Üriner kanalın akut obstrüksiyonlarında görülen, çok şiddetli, kolik vasıfta seyreden ağrılı tabloya renal kolik adı verilir. Üreterin içindeki bir yabancı cisim (örneğin; taş) atmak için yaptığı her bir kontraksiyon ve hiperperistaltizm, spazma ve kolik özelliğe yol açmakta ve renal kapsülün bu peristaltizm nedeni ile gerilmesi ağrıyı oluşturmaktadır. Böbrek pelvisi içinde bulunan yabancı cisimler genellikle asemptomatiktir, ancak pelvisten üretere geçtikten sonra semptomlar başlar (1).

RENAL KOLİK AĞRININ ÖZELLİKLERİ

Şiddeti

Renal kolik duyulabilecek en şiddetli ağrılardan biridir. Etkili analjeziklerin bulunmadığı dönemlerde bu ağrıyı çekmemek için intihar eden hastalar bildirilmiştir. Doğum yapan kadınlarda doğum ağrısı ile renal kolik karşılaştırıldığı zaman doğum ağrısını hafif kaldığını ifade ederler (2).

Şekli

Tipik renal kolik ağrısı çeken hasta çok huzursuzdur. Genellikle beli öne bükülmüş durumda ve eli ile ağrılı bölgeyi tutarak yerinde duramaz. Kısa bir süre için yattığı zaman ise bacaklarını karnına doğru çeker. Çoğu kez bulantı ve kusma bu tabloya eşlik eder. Kolik periyodlarının arasında da hasta rahat değildir ve obstrüksiyon açılana kadar ağrı devam eder.

¹ Uzm. Dr., Nevşehir Devlet Hastanesi, drnecmibaykan@gmail.com

Antispazmotikler

Bu amaçla en sık olarak antimuskarinik ajanlar kullanılır. Bu ajanlar (en sık hyosin butilbromid) bilinenin aksine renal kolik tedavisinde yararsızdır (11). Potansiyel yan etkileri de göz önüne alınarak renal kolik tedavisinde tercih edilmemelidir.

SONUÇ

Renal koliği olan hastanın klinik tablosu çok tipiktir ve çoğu kez sadece hastayı görmekle fizik muayene ve laboratuvar incelemesine bile gerek kalmadan tanı konulabilir. Buna rağmen bazı atipik olgularda üriner sistem dışındaki hastalıklar düşünülmelidir.

Renal kolik olduğu düşünülen hastaya fizik muayeneden hemen sonra idrar tahlili yaptırılmalıdır. Olguların en az %70'inde mikroskopik bazen de makroskopik hematüri bulunur.

Renal kolik hastaya çok ızdırap veren bir rahatsızlıktır, bundan dolayı intra-abdominal bir patolojinin bu tabloyu taklit ettiği kuvvetle muhtemel düşünülmüyorsa bir taraftan incelemeler devam ederken diğer taraftan hastanın ağrısı hızla kesilmelidir.

Hastanın ağrısı kesildikten sonra üriner sistem radyolojik incelemesi yapılır.

KAYNAKLAR

1. Curhan GC, Aronson MD, Preminger GM. Diagnosis and acute management of suspected nephrolithiasis in adults. UpToDate. 2012;20.
2. Sever, MŞ. (2007). Üriner Sistemin Yapısı ve Fonksiyonları. Abdulkadir Kayısı (Ed), İç Hastalıkları (Semiyoji) içinde (502-727). İstanbul: Alfa Yayınevi
3. Teichman JM. Acute renal colic from ureteral calculus. New England Journal of Medicine. 2004;350(7):684-693.
4. Press SM, Smith AD. Incidence of negative hematuria in patients with acute urinary lithiasis presenting to the emergency room with flank pain. Urology. 1995;45(5):753-757.
5. Worster A, Preyra I, Weaver B, et al. The accuracy of noncontrast helical computed tomography versus intravenous pyelography in the diagnosis of suspected acute urolithiasis: a meta-analysis. Annals of Emergency Medicine. 2002;40(3):280-286.
6. Pfister SA, Deckart A, Laschke S, et al. Unenhanced helical computed tomography vs intravenous urography in patients with acute flank pain: accuracy and economic impact in a randomized prospective trial. European Radiology. 2003;13(11):2513-2520.
7. Cordell WH, Wright SW, Wolfson AB, et al. Comparison of intravenous ketorolac, meperidine, and both (balanced analgesia) for renal colic. Annals of Emergency Medicine. 1996;28(2):151-158.
8. Holdgate A, Pollock T. Systematic review of the relative efficacy of non-steroidal anti-inflammatory drugs and opioids in the treatment of acute renal colic. BMJ. 2004;328(7453):1401.
9. Cordell WH, Larson TA, Lingeman JE, et al. Indomethacin suppositories versus intravenously titrated morphine for the treatment of ureteral colic. Annals of Emergency Medicine. 1994;23(2):262-269.

10. Lopes T, Dias JS, Marcelino J, et al. An assessment of the clinical efficacy of intranasal desmopressin spray in the treatment of renal colic. BJU International. 2001;87(4):322-325.
11. Holdgate A, Oh CM. Is there a role for antimuscarinics in renal colic? A randomized controlled trial. The Journal of Urology. 2005;174(2):572-575.